

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie XI./2022
Senát II

Nález:

spisová značka	II. ÚS 394/2021
populárny názov	Rozhodovanie o väzbe v prípravnom konaní
sudca spravodajca	Luboš Szígeti
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	26.10.2022
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach (uverejnený v zbierke vyhláškou ministra zahraničných vecí č. 120/1976 Zb.) čl. 9 ods. 1 Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach (uverejnený v zbierke vyhláškou ministra zahraničných vecí č. 120/1976 Zb.) čl. 9 ods. 3 Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach (uverejnený v zbierke vyhláškou ministra zahraničných vecí č. 120/1976 Zb.) čl. 9 ods. 4 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 3 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 4 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 8 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 8 ods. 2 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 8 ods. 5 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 5
analytická právna veta	Trestný poriadok v žiadnom zo svojich ustanovení nevymedzuje minimálny časový limit trvania neverejného zasadnutia nadriadeného súdu rozhodujúceho o sťažnosti. Z hľadiska práva podľa čl. 17 ods.1, 2 a 5 ústavy pritom nie je rozhodujúca dĺžka trvania neverejného zasadnutia konajúceho súdu, ale ústavnoprávna udržateľnosť „výstupu“ z tohto neverejného zasadnutia, t. j. ústavnoprávna udržateľnosť samotného rozhodnutia prijatého na tomto neverejnom zasadnutí.
skutkový stav a základné fakty	Uznesením vyšetrovateľa z 11. marca 2021 bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie zo zločinu prijímania úplatku, ako aj za prečin ohrozenia dôvernej skutočnosti a vyhradenej skutočnosti podľa § 353 ods. 1 Trestného zákona. Uznesením špecializovaného súdu zo 14. marca 2021 bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku. Uznesením najvyššieho súdu z 29. marca 2021 na základe sťažnosti podanej sťažovateľom bolo uznesenie špecializovaného súdu zrušené a sťažovateľ bol vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. Sťažovateľ 1. apríla 2021 podal žiadosť o prepustenie z väzby. Uznesením špecializovaného súdu z 1. mája 2021 bola žiadosť zamietnutá, a to spolu aj s

	<p>návrhom prokurátora z 28. apríla 2021 na zmenu dôvodov väzby.</p> <p>Uznesením najvyššieho súdu z 25. mája 2021 bol zrušený výrok v bode VI uznesenia špecializovaného súdu, ktorým sa zamietol návrh prokurátora na zmenu dôvodov väzby tak, že sa väzba sťažovateľa rozširuje aj o dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku s tým, že sťažovateľ sa ponecháva vo väzbe z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku. Sťažnosť podaná sťažovateľom bola zamietnutá.</p> <p>Počas rozhodovania o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby 13. apríla 2021 vyšetrovateľ vzniesol sťažovateľovi obvinenie aj za prečin podplácania. Uznesením vyšetrovateľa z 23. apríla 2021 došlo k spojeniu oboch trestných vecí na spoločné konanie.</p> <p>Uznesením ústavného súdu č. k. I. ÚS 278/2021-49 z 29. júna 2021 bola ako zjavne neopodstatnená odmietnutá ústavná sťažnosť podaná sťažovateľom smerujúca proti uzneseniu najvyššieho súdu z 29. marca 2021.</p> <p>Podaním doručeným ústavnému súdu 2. septembra 2021 sťažovateľ ústavnú sťažnosť doplnil. Poukázal predovšetkým na uznesenie námestníka generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. k. IV/3 Pz 22/21/1000-20, IV/3 Pz 49/21/1000-5 z 31. augusta 2021, ktorým v zastúpení generálneho prokurátora Slovenskej republiky bolo vyslovené porušenie konkrétne uvedených ustanovení Trestného poriadku právoplatnými uzneseniami prokurátora. Došlo k zrušeniu uznesení vyšetrovateľa o začatí trestného stíhania v oboch trestných veciach, v ktorých bol sťažovateľ stíhaný, uznesení vyšetrovateľa o vznesení obvinenia v oboch trestných veciach, uznesení prokurátora o zamietnutí sťažností podaných sťažovateľom proti obojmu uzneseniam o vznesení obvinenia, ako aj uznesenia vyšetrovateľa o spojení oboch trestných vecí na spoločné konanie. Následne bol sťažovateľ 31. augusta 2021 prepustený z väzby.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Sťažovateľ namieta neprimeranú dĺžku rozhodovania o ďalšom trvaní jeho väzby, ktorá od podania žiadosti prokurátorovi po doručenie uznesenia najvyššieho súdu trvala 72 dní. Osobitne zdôrazňuje, že prokurátor predložil žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby (ktorej sám nevyhovел) špecializovanému súdu na rozhodnutie až po 21 dňoch, čo je celkom neprimerané.</p> <p>Sám sťažovateľ za „vinníka“ pomalého rozhodovania o ďalšom trvaní jeho väzby považuje prokurátora. Napriek tomu ústavnou sťažnosťou napáda z tohto dôvodu postup najvyššieho súdu, ktorému však nijaké konkrétne prietahy v konaní nevytýka. Za daného stavu, vychádzajúc z tvrdení sťažovateľa, je bez ďalšieho zrejme, že najvyšší súd právo sťažovateľa na urýchlené rozhodnutie o ďalšom trvaní väzby vyplývajúce z čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, čl. 8 ods. 1, 2 a 5 listiny, čl. 5 ods. 4 dohovoru a čl. 9 ods. 4 paktu neporušil, v dôsledku čoho tejto časti ústavnej sťažnosti nebolo možné vyhovieť.</p> <p>V žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby, o ktorej všeobecné súdy rozhodli v jeho neprospech, ale najmä v sťažnosti podanej proti uzneseniu špecializovanému trestnému súdu z 1. mája 2021 sťažovateľ namieta oneskorený výsluch svedkov a prietahy v rámci vyšetrovania. Nepochybne preto je možné konštatovať, že v konaní pred všeobecnými súdmi sťažovateľ namietal prietahy pri vyšetrovaní, ktoré pripisuje tak vyšetrovateľovi, ako aj dozorujúcemu prokurátorovi. Ústavný súd je toho názoru, že na námietky sťažovateľa tvrdiaceho, že v prípravnom konaní sa v jeho trestnej veci nepostupuje s osobitnou starostlivosťou a urýchlením, dal najvyšší súd vyčerpávajúce odpovede v odôvodnení napadnutého uznesenia. Závery najvyššieho súdu sa nejavia ako arbitrárne či zjavne neodôvodnené a predstavujú dostatočnú protiargumentáciu vo vzťahu ku skutočnostiam, na ktoré sťažovateľ poukazoval.</p> <p>Námietka sťažovateľa smeruje aj proti ustáleniu existencie väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku napadnutým uznesením</p>

	<p>najvyššieho súdu. Z pohľadu ústavného súdu aj v prípade tejto námietky možno konštatovať, že závery najvyššieho súdu sa javia ako dostatočné a presvedčivé s prihliadnutím na dané štádium konania a z pohľadu aktuálneho času a stavu poznania veci najvyšším súdom. Preto ani v tomto prípade niet dôvodu do týchto záverov zo strany ústavného súdu zasahovať.</p> <p>Sťažovateľ je presvedčený, že počas 15 minút trvania neverejného zasadnutia najvyššieho súdu konaného 25. mája 2021 v skutočnosti nemohli byť vykonané všetky tie úkony, ktoré podľa zápisnice o neverejnom zasadnutí mali byť vykonané. Trestný poriadok ráta s tým, že pri čítaní zápisníc či iných listín nie je potrebné čítať ich celý obsah, postačuje oboznámenie s podstatnými časťami. Pozri napríklad § 258 ods. 4 prvú a druhú vetu, § 263 ods. 1, § 264 ods. 1 a 2, § 269, § 304 ods. 1 prvú vetu. Niet racionálneho dôvodu na výklad, aby obdobný štandard, aký sa v danom ohľade kladie na procesné úkony na hlavnom pojednávaní, nemal byť uplatnený aj pre neverejné zasadnutie, ktorého dĺžka je ovplyvňovaná nielen rozsahom veci, ale aj kvalitou prípravy naň zo strany členov senátu, takže ani relatívne rozsiahlejšia vec nemusí nevyhnutne vyžadovať pri racionálnom vedení a pripravenosti členov senátu dlhú dobu rokovania, najmä ak nejde o rozhodovanie v merite veci, ale posudzovanie niektorých špecifických otázok.</p> <p>V danom kontexte vyvodit' záver o neadekvátnom prerokovaní veci zo strany súdu len na základe označenej formulačnej nedôslednosti zápisnice (bez toho, aby sa napr. posúdilo, či sa senát v odôvodnení rozhodnutia riadne a dôsledne vysporiadal alebo nevysporiadal s argumentáciu sťažovateľa, ktorá mu bola predložená, resp. s otázkami, ktoré boli pre rozhodnutie vo veci dôležité) sa javí veľmi prísne, najmä v prípadoch, kde súd musí konať efektívne a urýchlene. Vo vzťahu k tejto námietke ústavný súd konštatuje, že Trestný poriadok v žiadnom zo svojich ustanovení nevymedzuje minimálny časový limit trvania neverejného zasadnutia nadriadeného súdu rozhodujúceho o sťažnosti. Z hľadiska práva podľa čl. 17 ods.1, 2 a 5 ústavy pritom nie je rozhodujúca dĺžka trvania neverejného zasadnutia konajúceho súdu, ale ústavnoprávna udržateľnosť „výstupu“ z tohto neverejného zasadnutia, t. j. ústavnoprávna udržateľnosť samotného rozhodnutia prijatého na tomto neverejnom zasadnutí. Vzhľadom na uvedené je aj táto námietka sťažovateľa zjavne neopodstatnená.</p> <p>Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia (bod 23) k nezlučiteľnosti postavenia svedka a obvineného uviedol, že ústavný súd vo svojom náleze č. k. I. ÚS 278/2021-49 z 29. júna 2021 (ktorým odmietol zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť podanú sťažovateľom proti uzneseniu najvyššieho súdu č. k. 2 Tost 15/2021 z 29. marca 2021 o jeho vzatí do väzby) sa už s touto námietkou vysporiadal.</p> <p>. Z pohľadu ústavného súdu treba konštatovať, že podstatný obsah námietok, ktoré sťažovateľ uplatňuje v ústavnej sťažnosti, je takmer identický s námietkami, ktoré uplatňoval už v skoršej ústavnej sťažnosti smerujúcej proti jeho vzatiu do väzby, ktorá bola uznesením ústavného súdu č. k. I. ÚS 278/2021-49 z 29. júna 2021 odmietnutá ako zjavne neopodstatnená. Preto v tejto časti ústavná sťažnosť je neprípustná.</p> <p>Na základe uvedeného ústavný súd ústavnej sťažnosti sťažovateľa ako celku nevyhovel.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov</p>	
<p>súvisiace právne predpisy</p>	
<p>klúčové slová</p>	<p>väzba-dôvody väzby práva a slobody – základné ľudské práva a slobody-právo na osobnú slobodu trestné konanie</p>

	väzba-rýchlosť rozhodovania
--	-----------------------------

spisová značka	II. ÚS 241/2022
populárny názov	Arbitrárnosť rozhodnutia o dovolaní
sudca spravodajca	Luboš Szigetí
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	13.10.2022
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
analytická právna veta	Ak sa dovolací súd nevysporiada s riadne nastolenou právnou otázkou, ktorej vyriešenie môže ovplyvniť výsledok sporu, uvedený nedostatok zaťažuje jeho napadnuté uznesenie vadou arbitrárnosti.
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovatelia boli žalobcami v konaní vedenom okresným súdom o vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré malo spočívať v nimi uhradenej sume za plnenia spojené s užívaním nehnuteľnosti žalovanou, ktorá ich užíva z dôvodu práva na doživotné bezplatné užívanie nehnuteľnosti zriadenej dohodou dedičov. Okresný súd rozsudkom z 21. apríla 2017 žalobu sťažovateľov zamietol s odôvodnením, že uplatnený nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia je závislý od existencie právneho dôvodu užívania nehnuteľnosti žalovanou, ktorý bol ako právny základ tohto sporu už s konečnou platnosťou vyriešený v iných súdnych sporoch. Právoplatne už bolo rozhodnuté o titule užívania nehnuteľnosti, preto o tejto otázke nemohol okresný súd opätovne konať a ani z totožných skutkových okolností vyvodzovať odlišné závery vo forme prejudiciálnej otázky. Keďže žalovaná užíva nehnuteľnosť vo vlastníctve žalobcov nie bez právneho dôvodu, ale na základe práva bezplatného a doživotného užívania založeného platnou dohodou dedičov v osvedčení o dedičstve č. k. 28D 1020/97 zo 6. apríla 1998, ktorá nebola zmenená ani z hľadiska rozsahu užívania, ani z hľadiska jeho bezodplatného charakteru, okresný súd vyhodnotil uplatnený nárok ako nedôvodný.</p> <p>Prílohou ústavnej sťažnosti je aj rozsudok Okresného súdu Košice II č. k. 41C/78/2007 z 25. marca 2009, ktorým bola zamietnutá určovacia žaloba, ktorou sa žalovaná v namietanom konaní domáhala určenia, že dohodou dedičov zriadené „doživotné a bezplatné právo v rodinnom dome a právo užívania nehnuteľnosti“ v prospech žalobkyne má povahu vecného bremena. Z odôvodnenia vyplýva, že okresný súd ustálil, že ide o osobné právo zaväzujúce dedičov, ktorí ju uzavreli, a nemá povahu vecného bremena, pretože je nezrozumiteľne formulované, či povaha vecného bremena bola zamýšľaná, zároveň zriadenie vecného bremena dohodou dedičov podlieha schváleniu súdom a takéto schválenie nebolo v konaní preukázané a návrh na zápis vecného bremena nebol katastru nehnuteľností podaný. „Žalobkyni preto vzniklo podľa dohody obsiahnutej v osvedčení o dedičstve len osobné právo a žalovanej v 1. rade (sťažovateľka, pozn.), ale i jej sestre, vznikol osobný záväzok umožniť žalobkyni bezplatné a doživotné právo a právo užívania hore uvedených nehnuteľností.“ Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť 13. mája 2009.</p> <p>Sťažovatelia podali odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 9Co 42/2018 zo 14. novembra 2018 tak, že napadnutý rozsudok okresného súdu, stotožniac sa s jeho posúdením veci, potvrdil.</p> <p>Sťažovatelia podali proti tomuto rozsudku dovolanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktoré spočívalo v nesprávnom posúdení právnych otázok, A) či osobný záväzok, ktorý na seba prevzala sťažovateľka, zabezpečiť žalovanej právo bezplatného a doživotného užívania nehnuteľnosti, je platným právnym úkonom, pretože z titulu vyporiadania BSM sťažovateľka vyplatila žalovanej sumu zodpovedajúcu jednej štvrtine hodnoty domu a v dohode o</p>

	<p>osobnom záväzku nie je uvedený rozsah, časť domu, ku ktorej má oprávnená právo doživotného bezplatného užívania. Ďalšou položenou otázkou v dovolaní bolo, B) či dohoda o osobnom záväzku je platným právnym úkonom, ak predmetom dedičského konania bol len spoluvlastnícky podiel veľkosti jednej polovice a spoluvlastník druhej polovice nebol účastníkom dedičského konania. Predmetom dedenia teda nebola nehnuteľnosť ako celok. V dovolaní sťažovatelia požadovali odpoveď aj na to, C) či sporné oprávnenie žalovanej zahŕňa aj úhrady za plnenia spojené s užívaním nehnuteľnosti (elektrina, plyn, odpad, telefónna linka).</p> <p>Najvyšší súd napadnutým uznesením č. k. 1Cdo 161/2020 z 22. septembra 2021 odmietol dovolanie sťažovateľov ako procesne neprípustné s poukazom na to, že dôvodnosť uplatňovaného nároku je závislá od existencie právneho dôvodu užívania nehnuteľnosti, ktorý bol s konečnou platnosťou vyriešený v inom súdnom konaní (41C 78/2007). Tohto právneho základu sa týkajú aj v dovolaní položené otázky. Najvyšší súd preto uzavrel, že dovolateľmi formulované právne otázky všeobecnými súdmi v prejednávanej veci neboli riešené, pretože ich právny základ už bol skôr právoplatne vyriešený v inom súdnom konaní.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Sťažovatelia namietajú nesprávne právne posúdenie rozsahu záväznosti skoršieho rozsudku v tomto napadnutom konaní, keď sú toho názoru, že záväzne bola vyriešená len otázka, že právo doživotného a bezplatného užívania nehnuteľnosti žalovanou nemá povahu vecného bremena. Zvyšnej časti rozsudku č. k. 4C 78/2007 nepripisujú prejudiciálnu záväznosť tak, ako to podľa ich názoru nesprávne ustálili všeobecné súdy vrátane dovolacieho.</p> <p>Zo skoršieho rozsudku okresného súdu č. k. 4C 78/2007 jednoznačne možno ustáliť, že v predmetnom konaní bola zamietnutá žaloba o určenie povahy práva užívania ako vecného bremena z dôvodu, že z dohody dedičov obsiahnutej v osvedčení o dedičstve nie je zrejmé, či vôľová zložka účastníkov právneho úkonu smerovala k zriadeniu vecného bremena, zároveň k takémuto zriadeniu by bol potrebný súhlas súdu, ktorý nebol v konaní preukázaný a nebol podaný návrh na vklad vecného bremena. Z týchto dôvodov okresný súd ustálil, že zriadenému právu bezplatného a doživotného užívania nemožno priznať účinky vecného bremena. Posúdenie hmotnoprávneho základu veci skorším rozsudkom sa teda vzťahovalo len na vyhodnotenie skutočností rozhodujúcich pre určenie existencie či neexistencie vecnoprávnej povahy zriadeného práva. Len v tomto rozsahu mu tak možno priznať prejudiciálnu záväznosť pre ďalšie konania. V dovolacom konaní teda bola riadne nastolená právna otázka, ktorej vyriešenie môže ovplyvniť výsledok sporu a s ktorou sa najvyšší súd nevysporiadal z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia prejudiciality. Uvedený nedostatok zaťažuje napadnuté uznesenie vadou arbitrárnosti.</p> <p>Námietku sťažovateľov, že sa najvyšší súd špecificky nevenoval ani tretej dovolacej právnej otázke, či je s osobným záväzkom umožniť doživotné bezplatné užívanie nehnuteľnosti spojená aj povinnosť úhrady vlastníka nehnuteľnosti za služby spojené s užívaním bytu spotrebované oprávnenou, považuje ústavný súd tiež za dôvodnú. V tejto časti absentuje v odôvodnení napadnutého uznesenia najvyššieho súdu relevantná odpoveď napriek tomu, že ide v napadnutom konaní o otázku podstatnú pre posúdenie veci, keďže žalovaným nárokom bolo bezdôvodné obohatenie pozostávajúce aj zo sumy uhradenej sťažovateľkou za plnenia spojené s užívaním nehnuteľnosti žalovanou. Uvedený nedostatok preto zakladá arbitrárnosť napadnutého uznesenia a má za následok jeho ústavnú neudržateľnosť.</p> <p>K porušeniu práva na spravodlivý proces dochádza aj vtedy, ak všeobecný súd urobí právny záver, ale nevysporiada sa so skutočnosťou, zohľadnenie ktorej je podstatné alebo nevyhnutné na právne posúdenie veci. Rozhodnutie obsahujúce takéto odôvodnenie je svojou povahou arbitrárne. Súčasťou procesných záruk spravodlivého rozhodnutia, resp. minimálnych garancií procesnej povahy, je totiž aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na právne a skutkovo relevantné (ťažiskové) otázky súvisiace s</p>

	predmetom súdnej ochrany. Na základe uvedených úvah dospel ústavný súd k záveru, že v prejednávanej veci došlo k porušeniu práva sťažovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESRP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	

spisová značka	II. ÚS 356/2022
populárny názov	Trovy ustanoveného obhajcu
sudca spravodajca	Luboš Szigeti
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	09.11.2022
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 35 ods. 1
analytická právna veta	Ak sa pri rozhodovaní o trovách obhajoby uprednostní záver, že za niektoré úkony právnej služby sťažovateľke nepatrí odmena, pretože tieto boli bezdôvodne vykonané substitútom, potom to bude zároveň vlastne znamenať aj retrospektívny záver o tom, že právoplatne skončené trestné stíhanie klienta neprebehlo v súlade so zákonom. Je totiž celkom nepochybné, že orgány činné v trestnom konaní o substitučnom zastúpení dobre vedeli, klient túto skutočnosť podľa všetkého nikdy nenamietal a ani v rámci súdneho konania vedúceho k právoplatnému odsúdeniu klienta sa na tento nedostatok nepochybné vyplývajúci zo spisu nevzal zreteľ, čo by mohlo viesť k záveru o porušení obhajobných práv klienta.
skutkový stav a základné fakty	Opatrením okresného súdu z 22. októbra 2020 bola sťažovateľka ako advokátka ustanovená za obhajkyňu obvinenému (ďalej len „klient“), a to z dôvodu povinnej obhajoby (keďže klient bol vo výkone väzby v Košiciach). Klient bol trestne stíhaný za prečin nebezpečného vyhrážania. Sťažovateľka ako obhajkyňa obvineného vykonávala všetky úkony obhajoby substitučne prostredníctvom advokáta - substitúta, ktorému na ten účel udelila substitučné splnomocnenie. Po právoplatnom skončení trestnej veci klienta sťažovateľka vyčíslila trovy povinnej obhajoby a doručila ich okresnému súdu. Sťažovateľka ustálila výšku odmeny za právne služby na sumu 1 617,81 eur a 20 % daň z pridanej hodnoty 323,56 eur. Celkove teda požadovala uhradenie čiastky 1 941,37 eur. Uznesením vyššieho súdneho úradníka okresného súdu z 8. júla 2021 bola sťažovateľke priznaná odmena vo výške 595,08 eur. V uznesení sa dôvodilo, že účelom poskytnutia práva na obhajobu je, aby sa ustanovený obhajca zúčastňoval procesných úkonov v záujme ochrany práv obvineného. V danom prípade však došlo k situácii, keď sťažovateľka ako ustanovená obhajkyňa opakovane poverila vykonaním procesných úkonov substitúta. Dá sa porozumieť tomu, keď v ojedinelých prípadoch sa ustanovený obhajca pre kolíziu termínov nemôže zúčastniť určitého úkonu. V tejto veci to však vyzerá tak, ako by sťažovateľka mala kolíziu pri každom úkone vrátane takého, dátum ktorého si mohla sama určiť (ďalšie porady s klientom). Na základe uvedených dôvodov nebolo možné priznať odmenu za úkony právnej služby vykonané substitútom v tých prípadoch, keď ich mala a mohla vykonať sťažovateľka. Ustanovenému obhajcovi vzniká povinnosť zastupovať obvineného, ktorý má právo na priamy a osobný kontakt s obhajcom. V danom prípade klient nikdy v osobnom kontakte so sťažovateľkou nebol. Možno preto konštatovať, že pokiaľ sťažovateľka

	<p>nebola prítomná pri žiadnom úkone, nie je možné priznať odmenu substitútovi s výnimkou tých úkonov, dátum ktorých bol daný orgánmi činnými v trestnom konaní.</p> <p>Proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka sťažovateľka doručila 15. júla 2021 okresnému súdu sťažnosť ako riadny opravný prostriedok. Uznesením samosudcu okresného súdu z 10. februára 2022 bola sťažnosť sťažovateľky proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka z 8. júla 2021 zamietnutá.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>V súvislosti s pertraktovanou vecou je potrebné upriamiť pozornosť i na to, že právo na obhajobu je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Trestného poriadku). Právo byť prítomný pri prerokovaní svojej veci a obhajovať sa sám a tiež prostredníctvom obhajcu je aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva základným prvkom práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru (Henri c. Taliansko z 18. októbra 2006). Ďalej na rozhodnutie III. disciplinárneho senátu SAK č. DS III. – 3/09:3391/2008 z 20. októbra 2009, podľa ktorého advokát, ktorý ako súdom ustanovený obhajca klienta po prevzatí zastupovania klienta vo väzbe bezodkladne na účely prejednávania spôsobu obhajoby nenavštívi ani ho iným spôsobom nekontaktuje, dopúšťa sa disciplinárneho previnenia 10 podľa § 56 ods. 1 zákona o advokácii, pretože takýmto konaním porušuje povinnosti mu uložené v § 18 ods. 1 zákona o advokácii.</p> <p>Ústavný súd konštatuje, že v otázke oprávnenia sťažovateľky dať sa v danom prípade pri vykonávaní úkonov právnych služieb zastúpiť substitútom sa názory vyššieho súdneho úradníka a samosudcu na jednej strane a predsedu okresného súdu na strane druhej zásadným spôsobom líšia. Vo všeobecnej rovine všetci sú toho názoru, že ustanovenie § 16 ods. 1 zákona o advokácii nemožno vykladať tak, že dáva ustanovenému obhajcovi úplnú voľnosť pri rozhodovaní o tom, či ten-ktorý úkon právnej služby vykoná osobne alebo prostredníctvom substitúta. Všetci zastávajú stanovisko, podľa ktorého v zásade má úkony obhajoby vykonávať ustanovený obhajca a len výnimočne (napr. v prípade kolízie termínov) sa môže dať zastúpiť substitútom. V konkrétnej rovine (teda z hľadiska posudzovaného prípadu) predseda okresného súdu s poukazom na judikatúru najvyššieho súdu (rozhodnutie uverejnené pod R 24/2008) dospieva k názoru, podľa ktorého sťažovateľka situáciu vyvolanú jej zdravotným stavom nemohla riešiť postupom podľa § 16 ods. 1 zákona o advokácii, pretože v danom prípade prichádzal do úvahy postup podľa § 17 ods. 1 zákona o advokácii a vzhľadom na prekážku, ktorá jej bránila vo vykonávaní advokácie, mala túto skutočnosť oznámiť orgánu činnému v trestnom konaní, resp. súdu, ako aj klientovi, a nie ustanoviť za svojho zástupcu iného advokáta.</p> <p>Argumentácia, z ktorej vychádza predseda okresného súdu, je vo vzťahu k argumentácii vyššieho súdneho úradníka a samosudcu prioritná. Ak by totiž u sťažovateľky vznikla prekážka brániaca jej vo výkone advokácie, potom by už nemalo význam polemizovať o tom, či v danom prípade bola substitučná obhajoba v zmysle § 16 ods. 1 zákona o advokácii namieste. Zrejmu prioritu by musela mať skutočnosť existencie prekážky brániacej vo výkone advokácie, ktorá by znamenala povinnosť postupovať podľa § 17 ods. 1 zákona o advokácii.</p> <p>Kým predseda okresného súdu je toho názoru, že u sťažovateľky v dôsledku jej zdravotného stavu vznikla prekážka brániaca jej vo výkone advokácie, zatiaľ sťažovateľka tento záver predsedu okresného súdu jednoznačne popiera. Podľa nej totiž samotná skutočnosť, že pre pohybové postihnutie nemôže osobne vykonávať niektoré úkony právnej služby neznamená nemožnosť vykonávať advokátsku činnosť vôbec.</p> <p>Z pohľadu ústavného súdu možno konštatovať, že daný prípad si vyžaduje jednoznačné vyriešenie otázky, či zdravotný stav sťažovateľky bol takého rázu, že jej výkon advokácie celkom znemožňoval alebo znemožňoval iba</p>

	<p>vykonávanie určitých úkonov (typov úkonov) právnej služby. Závery, ku ktorým v tejto súvislosti predseda okresného súdu dospel, sa neopierajú o dostatočné dôvody. V tejto súvislosti nie je bez významu ani skutočnosť, že hoci samosudca pred rozhodnutím o sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka požiadal sťažovateľku o zdôvodnenie potreby substitučného vykonania celej obhajoby (keďže ide o okolnosť dôležitú pri rozhodovaní o trovách obhajoby), a hoci sťažovateľka odôvodnenie poskytla, samosudca vo svojom uznesení na toto zdôvodnenie nijako neprihliadol a nevysporiadal sa s ním. Urobil tak až predseda okresného súdu, argumentácia ktorého však nemôže nahradiť právny záver, ktorý prislúcha konajúcemu vyššiemu súdному úradníkovi, resp. samosudcovi (a to tým viac, že títo z pohľadu namietaného predsedom okresného súdu sa vecou vôbec nezaoberali).</p> <p>Riešenie otázky výkladu ustanovenia § 16 ods. 1 zákona o advokácii v súvislosti s rozsahom oprávnenia ustanoveného obhajcu dať sa pri výkone obhajoby zastúpiť substitútom prichádza v danom prípade do úvahy iba vtedy, ak by sa v ďalšom dospelo k záveru, že u sťažovateľky nešlo o prekážku brániacu jej vo výkone advokácie, a teda ani o postup podľa § 17 ods. 1 zákona o advokácii.</p> <p>Z pohľadu ústavného súdu sa v uvedenej súvislosti vynára otázka, či sa má za konkrétnej situácie uprednostniť právny názor okresného súdu, podľa ktorého sa má povinná obhajoba vykonávať prioritne ustanoveným obhajcom a iba výnimočne substitútom, alebo objektívna skutočnosť, že obhajoba klienta prebehla v celosti substitučne a jeho trestná vec bola právoplatne ukončená napriek tomu, že obhajobu neposkytol ustanovený obhajca, ale substitút. Inými slovami, ak sa pri rozhodovaní o trovách obhajoby uprednostní záver, že za niektoré úkony právnej služby sťažovateľke nepatrí odmena, pretože tieto boli bezdôvodne vykonané substitútom, potom to bude zároveň vlastne znamenať aj retrospektívny záver o tom, že právoplatne skončené trestné stíhanie klienta neprebehlo v súlade so zákonom. Je totiž celkom nepochybné, že orgány činné v trestnom konaní o substitučnom zastúpení dobre vedeli, klient túto skutočnosť podľa všetkého nikdy nenamietal a ani v rámci súdneho konania vedúceho k právoplatnému odsúdeniu klienta sa na tento nedostatok nepochybne vyplývajúci zo spisu nevzal zreteľ, čo vedie k záveru o porušení obhajobných práv klienta.</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu rozhodnúť o vyslovení viny trestne stíhanej osoby a o uložení trestu prislúcha všeobecnému súdu v konaní vo veci samej. Taký postup, ktorým pri následnom rozhodovaní o trovách obhajoby sa zákonnosť právoplatného odsúdenia z pohľadu dodržiavania obhajobných práv výslovne spochybni nepriznaním odmeny za niektoré úkony právnej služby advokáta s poukazom na to, že ich dal neoprávnene vykonať substitútom (a to za situácie, keď všeobecný súd o skutočnostiach vedúcich k záveru o neoprávnenosti substitúcie vedel), sa z pohľadu materiálneho právneho štátu javí ako neúnosný.</p> <p>Ústavný súd dospel k záveru, že došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>. Podľa názoru ústavného súdu treba prisvedčiť predsedovi okresného súdu tvrdiacemu, že okresný súd sťažovateľke vo výkone povolania ako ustanovenej obhajkyne nebránil. Ani sťažovateľka netvrdí niečo iné, pretože jadro jej námietok smeruje proti nepriznaniu odmeny za časť vykonaných úkonov právnych služieb. Nenamieta teda, že by jej výkon obhajcovskej činnosti bol zo strany okresného súdu obmedzovaný, či dokonca znemožnený. Jej námietky naznačujú skôr možnosť porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ústavy, avšak porušenie tohto základného práva sťažovateľka nežiada vysloviť. Vzhľadom na uvedené skutočnosti bolo potrebné dospieť k záveru, že k porušeniu základného práva sťažovateľky na podnikanie podľa čl. 35 ods. 1 ústavy nedošlo.</p>
použité odkazy na	

relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	trovy konania advokát, advokácia-odmena advokáta aplikácia právnych noriem výklad (interpretácia)

Uznesenie:

spisová značka	II. ÚS 467/2022
populárny názov	Domová prehliadka a právo na súkromie
sudca spravodajca	Euboš Szigeti
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	26.10.2022
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 8 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 19 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 19 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 21 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 21 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 21 ods. 3
analytická právna veta	Z hľadiska metodologického pri sťažnostiach týkajúcich sa namietaného porušenia čl. 8 dohovoru po uznaní, že ide o vec spadajúcu do pôsobnosti označeného článku, ESELP presúva svoju pozornosť na skúmanie ospravedlniteľnosti takéhoto zásahu z pohľadu limitov vymedzených čl. 8 dohovoru. Ako prvé nastupuje posúdenie kritéria legality (že k zásahu došlo na základe zákona), potom legitímnosti (že k zásahu došlo pre účely niektorého zo záujmov vymedzených čl. 8 ods. 2 dohovoru) a napokon proporcionality zásahu, teda že zásah bol v demokratickej spoločnosti na dosiahnutie sledovaného cieľa nevyhnutný. Kritérium proporcionality aplikované pri posudzovaní zásahov do súkromia vyžaduje adekvátne vyváženie dvoch navzájom si konkurujúcich záujmov, v konkrétnom prípade záujmu sťažovateľky (garancia domovej slobody), na druhej strane verejného záujmu na odhalení trestnej činnosti.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka, ktorá poskytuje účtovnícke služby pre podnikateľské subjekty, bola vo svojom rodinnom dome v obci Kľačno, ktorého je jedinou vlastníčkou a užívateľkou, podrobená 29. júna 2022 so začiatkom o 5.10 h domovej prehliadke. Súčasne jej bolo prehliadnuté aj osobné motorové vozidlo. V priebehu domovej prehliadky bol sťažovateľke doručený príkaz na domovú prehliadku. V príkaze okresného súdu vydaným sudcom pre prípravné konanie sa uvádza, že je dôvodné podozrenie, že v mieste jej trvalého bydliska sa nachádzajú veci dôležité pre trestné konanie, a to počítače, USB kľúče a iné technické zariadenia, na ktorých by mala nachádzať kompletná účtovná agenda spoločnosti XY od roku 2020 až do súčasnosti, a to v elektronickej podobe, ako aj v listinnej podobe. Súčasne z neho vyplýva, že 28. júna 2021 vyšetrovateľ odboru kriminálnej polície Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Trenčíne uznesením ČVS: KRP-56/2-VYS-TN-2021 podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začal trestné stíhanie za pokračovací obzvlášť závažný zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1 a 6 písm. a) a c) Trestného zákona v časti spáchaný v štádiu pokusu, a to na skutkovom základe uvedenom v príkaze na domovú prehliadku, pričom neznámy páchatel mal vylákať dotácie na nájomné od Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky. Toto trestné konanie sa v súčasnosti vykonáva na novovzniknutom útvare označenom v záhlaví tohto rozhodnutia. Z odôvodnenia príkazu napokon ďalej vyplýva, že na

	<p>základe operatívnych previerok bolo zistené, že sťažovateľka viedla účtovnú agendu uvedenej spoločnosti, pričom táto mala sídliť na adrese, kde však nebolo jej reálne pracovisko zistené. Z uvedeného dôvodu preto malo byť dôvodné podozrenie, že v mieste jej trvalého bydliska sa nachádzajú uvedené veci súvisiace s trestnou činnosťou.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>V ústavnej sťažnosti sťažovateľka argumentuje, že príkaz na domovú prehliadku bol vydaný sudcom pre prípravné konanie okresného súdu v spojení s príkazom krajskej prokuratúry nezákonne, nelegitímne a ústavne nekonformne a jeho realizáciou došlo k zásahu do jej označených základných práv zaručených ústavou a jej práva zaručeného dohovorom. Vykonaná domová prehliadka nespĺňala požiadavku nevyhnutnosti a proporcionality.</p> <p>Z hľadiska metodologického pri sťažnostiach týkajúcich sa namietaného porušenia čl. 8 dohovoru po uznaní, že ide o vec spadajúcu do pôsobnosti označeného článku, EŠLP presúva svoju pozornosť na skúmanie ospravedlniteľnosti takéhoto zásahu z pohľadu limitov vymedzených čl. 8 dohovoru. Ako prvé nastupuje posúdenie kritéria legality (že k zásahu došlo na základe zákona), potom legitímnosti (že k zásahu došlo pre účely niektorého zo záujmov vymedzených čl. 8 ods. 2 dohovoru) a napokon proporcionality zásahu, teda že zásah bol v demokratickej spoločnosti na dosiahnutie sledovaného cieľa nevyhnutný.</p> <p>V posudzovanom prípade došlo k obmedzeniu domovej slobody na zákonom podklade, ktorý predstavujú ustanovenia § 91 písm. a) a § 99 a nasledujúcich Trestného poriadku, pričom toto obmedzenie sledovalo legitímny cieľ – verejný záujem na odhalení trestnej činnosti.</p> <p>Kritérium proporcionality aplikované pri posudzovaní zásahov do súkromia vyžaduje adekvátne vyváženie dvoch navzájom si konkurujúcich záujmov, v konkrétnom prípade záujmu sťažovateľky (garancia domovej slobody), na druhej strane verejného záujmu na odhalení trestnej činnosti.</p> <p>Zo zápisnice o vykonaní domovej prehliadky z 29. júna 2022 vyplýva, že prehliadke predchádzala výzva podľa § 104 Trestného poriadku (nie ako to uvádza sťažovateľka, pozn.), a hoci boli nájdené a zaistené osobné veci sťažovateľky, táto v zápisnici nevzniesla žiadnu námietku proti nezákonnosti a priebehu prehliadky. Súčasne z výpisu zo živnostenského registra predloženého sťažovateľkou vyplýva, že miesto jej podnikania je zhodné s adresou jej rodinného domu, hoci pri činnosti – „oprávnenie vykonávať vedenie účtovníctva a administratívne práce“ má uvedenú inú adresu. Zo zápisnice o vydaní veci z 29. júna 2022 o 7.42 h tiež vyplýva, že sťažovateľka na základe predchádzajúcej výzvy zasahujúcich osôb poskytla a dobrovoľne vydala počítačové údaje z osobného počítača a tiež kľúče od jej kancelárie, pre účely ich skontrolovania.</p> <p>Judikatúra ústavného súdu a EŠLP v súvislosti so zásahmi do domovej slobody zvykne pri posudzovaní kritéria proporcionality v prvom rade skúmať, či boli dotknutému subjektu poskytnuté dostatočne účinné záruky proti zneužitiu domovej prehliadky v podobe súdnej kontroly, vykonanej spravidla formou predchádzajúceho súhlasu sudcu s domovou prehliadkou. Ústavný súd je toho názoru, že dôvody, ktoré okresný súd vo vydanom príkaze prezentoval, neboli vágne a spolu s návrhom prokurátora, podnetom vyšetrovateľa a ďalšími podkladmi uvedenými v predchádzajúcich bodoch odôvodnenia tohto rozhodnutia poskytovali veľmi podrobnú identifikáciu dôvodov zakladajúcich podľa názoru orgánov činných v trestnom konaní, že u sťažovateľky, v jej obydli uvedenom ako miesto podnikania podľa živnostenského oprávnenia sa môžu nachádzať veci súvisiace s predmetnou trestnou činnosťou. Príkaz okresného súdu na domovú prehliadku spolu s ostatnými podkladmi, na základe ktorých bol príkaz vydaný, podľa názoru ústavného súdu poskytovali dostatočne pregnantnú špecifikáciu dôvodov prehliadky obydli sťažovateľky, pretože bolo dôvodné podozrenie, že v mieste trvalého bydliska menovanej sa nachádzajú veci dôležité pre trestné konanie, a to počítače, USB kľúče a iné technické zariadenia</p>

	<p>(slúžiace na prenos a prechovávanie dát), na ktorých by sa mala nachádzať kompletná účtovná agenda spoločnosti XY od roku 2020 až do súčasnosti, a to v elektronickej podobe, a taktiež účtovná agenda za už uvedené obdobie menovanej spoločnosti v listinnej podobe, a to zmluvy, objednávky, dodávateľské a odberateľské faktúry, príjmové a výdavkové pokladničné doklady, účtovný denník, pokladničná kniha, bankomatové karty, žiadosti o dotácie, výpisy z bankových účtov patriacich uvedenej spoločnosti a iné listinné materiály súvisiace s predmetnou vecou, nástroje a výnosy trestnej činnosti, ako aj ďalšie veci súvisiace s touto a inou trestnou činnosťou alebo veci z trestnej činnosti pochádzajúce. V príkaze bol tiež ohraničený čas jej vykonania od 0.01 h 22. júna 2022 do 23.59 h 30. júna 2022 a určené osoby, ktoré ju mali vykonať.</p> <p>Ústavný súd po preskúmaní veci konštatuje, že domová prehliadka u sťažovateľky bola vykonaná na účel objasnenia závažného trestného činu (zločin ekonomickej povahy), a hoci sťažovateľka skutočne vo vyšetrovanej trestnej veci nijako dovtedy nefigurovala, podstatné pre posúdenie veci je to, či v relevantnom čase nariadenia domovej prehliadky predostrel súdny príkaz dostatočné argumenty, osvedčujúce dôvodné podozrenie (nie absolútnu istotu) o prítomnosti veci dôležitej pre trestné konanie v dotknutom obydli. Potenciálne relevantné dôkazy – účtovné dokumenty a iné nosiče takéto informácie obsahujúce, súvisiace s trestnou činnosťou, nebolo možné zabezpečiť nepochybne inak ako ich zaistením u osôb, ktoré nimi disponovali. Rozsah domovej prehliadky bol príkazom súdu náležite limitovaný, keďže príkaz obsahoval presnú identifikáciu vecí, na ktoré sa mala prehliadka sústrediť a obmedziť.</p> <p>Na základe komplexného posúdenia všetkých relevantných faktorov v okolnostiach prípadu tak ústavný súd dospel k záveru, že zásah do domovej slobody sťažovateľky bol odôvodnený a primeraný sledovanému cieľu, a teda je ústavne akceptovateľný a konformný s limitmi, vyplývajúcimi zo sťažovateľkou uvedených článkov ústavy a dohovoru, porušenie ktorých namieta. Ústavný súd sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov</p>	
<p>súvisiace právne predpisy</p>	
<p>klúčové slová</p>	<p>domová prehliadka práva a slobody – základné ľudské práva a slobody-právo na nedotknuteľnosť osoby, súkromia obydlie-nedotknuteľnosť práva a slobody – základné ľudské práva a slobody-právo na nedotknuteľnosť obydlia</p>

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.